

Ministarstvo
finansija

2006

DA JE VJEČNA CRNA GORA

Br: 02-040/26-18348/3

Podgorica, 1.6.2026.godine

**Za: MINISTARSTVO PROSVJETE, NAUKE I INOVACIJA, Vaka Đurovića b.b, Podgorica
gospođi, prof. dr Anđeli Jakšić-Stojanović, ministarki**

Predmet: Mišljenje na Predlog akcionog plana za 2026. i 2027. godinu Strategije razvoja visokog obrazovanja 2024-2027

Veza: Vaš akt br: 09/1-02-011/26-3888/1 od 24.04.2026. godine i dopuna akta od 1.6.2026. godine

Poštovana gospođo Jakšić-Stojanović,

Povodom *Predlog akcionog plana za 2026. i 2027. godinu Strategije razvoja visokog obrazovanja 2024-2027*, Ministarstvo finansija daje sledeće:

MIŠLJENJE

Strategija razvoja visokog obrazovanja ima za cilj unapređenje kvaliteta obrazovanja, povećanja zapošljavanja visokoškolaca i usklađivanja sistema sa evropskim standardima. Predlog Akcionog plana za 2026. godinu i 2027. godinu Strategije obuhvata sve nivoe studija i prepoznaje potrebe različitih ciljnih grupa, uključujući studente iz osjetljivih kategorija, studente sa invaliditetom, kao i talentovane i istraživački orijentisane studente.

Shodno dostavljenom Predlogu akcionog plana i Izvještaju o sprovedenoj analizi procjene uticaja propisa, navedeno je ukupna procijenjena vrijednost Akcionog plana iznosi 137,08 mil. €, pri čemu se finansiranje dominantno obezbjeđuje iz Budžeta Crne Gore, uz značajno učešće sredstava Evropske unije (Plan rasta, Erasmus+ i drugi programi), iz kapitalnog budžeta, kao i kreditnih aranžmana za infrastrukturne projekte.

Za 2026. godinu potrebna sredstva za realizaciju Akcionog plana iznose 69,51 mil.€ od čega se iznos od 66,46 mil.€ odnosi na sredstva tekućeg budžeta Crne Gore dok se iznos od 3,05 mil€ odnosi se na sredstva kapitalnog budžeta.

Kako je navedeno RIA obrascem, pomenuta sredstva tekućeg budžeta su obezbijedena Zakonom o budžetu Crne Gore za 2026. godinu kod sledećih potrošačkih jedinica: Ministarstva prosvjete, nauke i inovacija na aktivnostima (organizacioni kod 40701): Podrška Univerzitetu Crne Gore (programski kod 19 035 002 001), Donošenje politika u oblasti visokog obrazovanja (programski kod 19 035 001 001), Stručno osposobljavanje lica sa stečenim visokim obrazovanjem (programski kod 19 035 001 002), Studentske stipendije i krediti (programski kod 19 036 002 002), Izvršnost u visokom obrazovanju (programski kod 19 035 001 004), Podrška Fakultetu za crnogorski jezik i književnost (19 035 002 002), Obrazovanje i usavršavanje policijskih, carinskih i drugih lica koja se bave zaštitom lica i imovine (19 035 002 003), Upravljanje i administracija Ministarstva prosvjete, nauke i inovacija (19 044 001 001) i Agencije za kontrolu i obezbjeđenje kvaliteta visokog obrazovanja (organizacioni kod 40710) na aktivnosti Kontrola i obezbjeđenje kvaliteta visokog obrazovanja (19 032 006 001) u iznosu od 0,05 mil.€.

Adresa: ul. Stanka Dragojevića 2,
81000 Podgorica, Crna Gora
tel: +382 20 242 835
fax: +382 20 224 450

Za 2027. godinu potrebna sredstva iz budžeta iznose 67,56 mil.€ i od čega se iznos od 67,36 mil. € odnosi na sredstva tekućeg budžeta Crne Gore dok je iznos od 0,20 mil.€ planiran kroz kreditni aranžman sa Evropskom bankom za obnovu i razvoj (EBRD).

Na tekst Predloga akcionog plana i pripremljeni Izvještaj o analizi uticaja propisa, sa aspekta implikacija na poslovni ambijent, nemamo primjedbi.

Shodno navedenom, Ministarstvo finansija, sa aspekta budžeta, u načelu nema primjedbi na dostavljeni Predlog akcionog plana za 2026. i 2027. godinu Strategije razvoja visokog obrazovanja 2024-2027, uz obavezu da se sve aktivnosti na implementaciji istog usklade sa sredstvima koja su planirana godišnjim zakonom o budžetu države nosiocima aktivnosti i srednjoročnim budžetskim okvirom.

Takođe, imajući u vidu da je riječ o udruživanju finansijskih sredstava iz različitih izvora finansiranja ukazujemo da je implementaciju svih aktivnosti definisanih Akcionim planom potrebno uskladiti sa stepenom ostvarenja sredstava iz predviđenih izvora. Ističemo da će iznos sredstava potreban za realizaciju Akcionog plana u narednoj godini biti predmet razmatranja prilikom procesa izrade godišnjeg Zakona o budžetu države.

S poštovanjem,

MINISTAR

mr Novica Vuković

Ministarstvo
prosvjete, nauke
i inovacija

**AKCIONI PLAN ZA IMPLEMENTACIJU STRATEGIJE RAZVOJA VISOKOG OBRAZOVANJA (2024-2027)
Za 2026-2027. GODINU**

UVODNI REZIME

Strategija razvoja visokog obrazovanja Crne Gore za period 2024–2027. godine, koju je Vlada Crne Gore usvojila na 43. sjednici održanoj 26. jula 2024. godine, predstavlja ključni dokument za unapređenje sistema visokog obrazovanja u skladu sa savremenim društvenim, ekonomskim i evropskim tokovima.

U cilju sprovođenja Strategije, donesen je Akcioni plan za period 2024–2025. godine, kao operativni dokument koji definiše konkretne mjere, aktivnosti, nosioce realizacije i potrebna finansijska sredstva. Akcioni plan obuhvata tri strateška cilja, jedanaest operativnih ciljeva i četrdeset tri aktivnosti, usmjerene na unapređenje kvaliteta visokog obrazovanja i njegovo bolje povezivanje sa tržištem rada i međunarodnim obrazovnim prostorom.

Prvi strateški cilj odnosi se na unapređenje usklađenosti studijskih programa sa potrebama tržišta rada, unapređenje prepoznatljivosti kvalitifikacija i jačanje infrastrukture u visokom obrazovanju. U okviru ovog cilja predviđene su aktivnosti koje obuhvataju reformu studijskih programa, unapređenje studentskog standarda i zapošljivosti visokoškolaca, jačanje praktične nastave, razvoj cjeloživotnog učenja, kao i unapređenje finansiranja i infrastrukture visokoškolskih ustanova.

Drugi strateški cilj usmjeren je na unapređenje sistema visokog obrazovanja u skladu sa standardima kvaliteta Evropskog prostora visokog obrazovanja (EHEA) i Evropskog istraživačkog prostora (ERA). Poseban akcenat stavljen je na unapređenje upravljanja visokoškolskim institucijama, jačanje akademskog integriteta, obezbjeđenje jednakog i inkluzivnog pristupa visokom obrazovanju za sve studente.

Treći strateški cilj odnosi se na jačanje međunarodne uloge ustanova visokog obrazovanja, kroz razvoj zajedničkih studijskih programa, povećanje mobilnosti studenata, kao i internacionalizaciju studijskih programa, posebno kroz uvođenje programa na engleskom jeziku. Tokom 2025. godine, realizacija Akcionog plana odvijala se uz visok nivo aktivnosti i posvećenosti svih relevantnih aktera, uključujući ustanove visokog obrazovanja, nadležne institucije i partnere iz privrede.

Unapređenje studijskih programa sa potrebama tržišta rada, adekvatna prepoznatljivost kvalifikacija visokog obrazovanja i unapređenje infrastrukture

Unapređenje sistema visokog obrazovanja u skladu sa standardima za obezbjeđivanje kvaliteta EHEA i ERA

Jačanje uloge ustanova visokog obrazovanja na međunarodnom planu

Slika 1. Strateški ciljevi

Izvještaj o realizaciji Strategije razvoja visokog obrazovanja Crne Gore za 2024. godinu usvojen je na 84. sjednici Vlade 12. juna 2025. godine.

Izvještaj o realizaciji Strategije razvoja visokog obrazovanja Crne Gore za 2025. godinu usvojen je na 117. sjednici Vlade 12. marta 2026. godine.

Svi izrazi koji se koriste u ovom Akcionom planu u muškom rodu uključuju i muški i ženski rod osobe na koju se odnose.

UNAPREĐENJE USKLADENOSTI STUDIJSKIH PROGRAMA SA POTREBAMA TRŽIŠTA RADA, ADEKVATNA PREPOZNAVANJE KVALIFIKACIJA VISOKOG OBRAZOVANJA I UNAPREĐENJE INFRASTRUKTURE			
REFORMA STUDIJSKIH PROGRAMA OSNOVNIH I MASTER STUDIJA S POSEBNIM FOKUSOM NA ISHODE UČENJA			
STRATEŠKI CILJ 1	OPERATIVNI CILJ 1	Početna vrijednost 2022	Ciljna vrijednost na polovini sprovođenja strateškog dokumenta
Indikator učinka			Ciljna vrijednost na kraju sprovođenja strateškog dokumenta
Bolja percepcija poslodavaca o kvalifikacijama visokog obrazovanja	/		Indeks percepcije o visokom obrazovanju 70
Broj nezaposlenih visokoškolaca	46069		Smanjenje za 5% u odnosu na 2022

Aktivnost koja utiče na realizaciju Operativnog cilja 1	Indikator rezultata	Nadležne institucije	Datum početka	Planirani datum završetka	Sredstva planirana za sprovođenje aktivnosti	Izvor finansiranja
1.1 Priprema standarda i smjernica za akreditaciju studijskih programa u cilju unapređenja metoda nastave i učenja	Unaprijeđeni standardi i smjernice za akreditaciju studijskih programa i reakreditaciju ustanova / veća efikasnost procedura/unaprijeđeni metodi nastave i učenja.	Agencija za obezbjeđivanje kvaliteta visokog obrazovanja (AKVO), Ministarstvo prosvjete, nauke i inovacija (MPNI), ustanove visokog obrazovanja.	II kvartal 2026.	IV kvartal 2026.	8.000,00 €	Budžet AKVO 8.000,00 € (2026)

<p>1.2 Analiza i unapređenje ishoda učenja osnovnih studija kroz izradu izvještaja i sprovođenje mjera unapređenja</p>	<p>Pripremljen izvještaj i sprovedene mjere unapređenja ishoda osnovnih studija; broj realizovanih aktivnosti.</p>	<p>Ustanove visokog obrazovanja, MPNI, partnerske institucije.</p>	<p>I kvartal 2026.</p>	<p>IV kvartal 2027.</p>	<p>Nijesu potrebna sredstva</p>	<p>Nijesu potrebna sredstva</p>
<p>1.3 Analiza i unapređenje ishoda učenja master studija kroz izradu izvještaja i sprovođenje mjera unapređenja</p>	<p>Pripremljen izvještaj i sprovedene mjere unapređenja ishoda master studija; broj realizovanih aktivnosti.</p>	<p>Ustanove visokog obrazovanja, MPNI, partnerske institucije</p>	<p>I kvartal 2026.</p>	<p>IV kvartal 2027.</p>	<p>Nijesu potrebna sredstva</p>	<p>Nijesu potrebna sredstva</p>
<p>1.4 Analiza i unapređenje ishoda učenja specijalističkih studija kroz izradu izvještaja i sprovođenje mjera unapređenja</p>	<p>Pripremljen izvještaj i sprovedene mjere razvoja ishoda specijalističkih studija; broj realizovanih aktivnosti.</p>	<p>Ustanove visokog obrazovanja, MPNI, partnerske institucije</p>	<p>III kvartal 2026.</p>	<p>IV kvartal 2027.</p>	<p>Nijesu potrebna sredstva</p>	<p>Nijesu potrebna sredstva</p>
<p>1.5 Analiza i unapređenje ishoda učenja doktorskih studija kroz izradu izvještaja i</p>	<p>Pripremljen izvještaj i sprovedene mjere unapređenja ishoda doktorskih studija; broj</p>	<p>UCG, MPNI, AKVO</p>	<p>I kvartal 2026.</p>	<p>IV kvartal 2027.</p>	<p>Nijesu potrebna sredstva</p>	<p>Nijesu potrebna sredstva</p>

<p>sprovođenje mjera unapređenja</p> <p>1.6 Akreditacija/reakreditacija studijskih programa odnosno ustanova visokog obrazovanja</p>	<p>realizovanih aktivnosti.</p> <p>Broj akreditovanih ili reakreditovanih studijskih programa i reakreditovanih ustanova</p>	<p>AKVO, MPNI, ustanove visokog obrazovanja</p>	<p>I kvartal 2026.</p>	<p>IV kvartal 2027.</p>	<p>79.000,00 € EUR</p>	<p>Budžet AKVO 39.000,00 (2026) 40.000,00 (2027)</p>
<p>1.7 Unapređenje sistema priznavanja i izjednačavanja kvalifikacija i usklađivanje sa nacionalnim i evropskim kvalifikacionim okvirom</p>	<p>- Broj studijskih programa usklađenih sa nacionalnim kvalifikacionim okvirom</p> <p>- Usvojene procedure za priznavanje kvalifikacija</p> <p>- Broj priznatih kvalifikacija</p>	<p>Ustanove visokog obrazovanja, MPNI, AKOKVO</p>	<p>II kvartal 2026.</p>	<p>IV kvartal 2027.</p>	<p>Nijesu potrebna sredstva</p>	<p>Nijesu potrebna sredstva</p>
<p>1.8 Analiza i inoviranje zajedničkih studijskih programa i programa dvojnih diploma</p>	<p>- Broj analiziranih programa</p> <p>- Broj inoviranih ili novih zajedničkih programa</p> <p>- Broj programa dvojnih diploma</p>	<p>Ustanove visokog obrazovanja, MPNI, AKVO</p>	<p>II kvartal 2026.</p>	<p>IV kvartal 2027.</p>	<p>Nijesu potrebna sredstva.</p>	<p>Budžet/međunarodni projekti</p>
<p>1.9 Unapređenje sistema evidentiranja</p>	<p>- Najmanje 10 kvalifikacija visokog</p>	<p>Ustanove visokog obrazovanja,</p>	<p>II kvartal 2026.</p>	<p>IV kvartal 2027.</p>	<p>Nijesu potrebna sredstva.</p>	<p>Nijesu potrebna sredstva</p>

kvalifikacija kroz upis u registar Nacionalnog okvira kvalifikacija	obrazovanja uvršteno u registar Nacionalnog okvira kvalifikacija	MPNI			
---	--	------	--	--	--

UNAPREĐENJE STUDENTSKOG STANDARDA I ZAPOŠLJIVOSTI VISOKOSKOLACA					
OPERATIVNI CILJ 2		Početna vrijednost 2023	Ciljna vrijednost na polovini sprovođenja strateškog dokumenta 2026	Ciljna vrijednost na kraju sprovođenja strateškog dokumenta 2027	
Indikator učinka					
Porast sredstava opredijeljenih za dodjelu studentskih stipendija i kredita		5.200.000,00 €	30%	50%	
Broj oglašanih mjesta za bečelor kvalifikacije		296	Porast 15% u odnosu na 2023.	Porast 20% u odnosu na 2023.	

Aktivnost koja utiče na realizaciju Operativnog cilja 2	Indikator rezultata	Nadležne institucije	Datum početka	Planirani datum završetka	Sredstva planirana za sprovođenje aktivnosti	Izvor finansiranja
2.1 Realizacija studentskih stipendija za najbolje studente na svim organizacionim jedinicama Univerziteta Crne Gore	Pripremljen izvještaj i realizovani ugovori potpisanih stipendija za najbolje studente/studentkinje, broj realizovanih aktivnosti.	UCG, partnerske institucije	I kvartal 2026.	IV kvartal 2027.	150.000,00 €	Budžet Univerziteta Crne Gore / Međunarodni projekti / Privreda 75.000,00 € (2026) 75.000,00 € (2027)
2.2 Analiza programa vannastavnih	- Izrađen izvještaj o analizi vannastavnih	Ustanove visokog	III kvartal 2026.	IV kvartal 2027.	Nijesu potrebna sredstva	Budžet/međunarodni projekti

aktivnosti (studentske prakse, projekti, stručne radionice)	aktivnosti - Broj unaprijeđenih ili novih aktivnosti - Broj studenata/studentkinja uključenih u aktivnosti	Obrazovanja, MPNI,	III kvartal 2026.	III kvartal 2027.	140.000,00 €	Bužet 70.000,00 € (2026) 70.000,00 € (2027)
2.3 Podrška za sufinansiranje školarine na master i doktorskim studijama u zemlji i inostranstvu	Broj podržanih master i doktorskih studenata/studentkinja	MPNI	III kvartal 2026.	III kvartal 2027.	140.000,00 €	Bužet 70.000,00 € (2026) 70.000,00 € (2027)
2.4 Dodjela studentskih stipendija	Broj dodijeljenih stipendija studentima/studentkinjama	MPNI	III kvartal 2026.	IV kvartal 2027.	3.000.000,00 €	Bužet 1.500.000,00 € (2026) 1.500.000,00 € (2027)
2.5 Dodjela studentskih kredita	Broj dodijeljenih kredita studentima/studentkinjama	MPNI	III kvartal 2026.	IV kvartal 2027.	12.000.000,00 €	Bužet 6.000.000,00 € (2026) 6.000.000,00 € (2027)
2.6 Sprovođenje programa stručnog osposobljavanja lica sa stečenim	Broj korisnika programa, broj žena i muškaraca	MPNI	I kvartal 2026.	IV kvartal 2027.	27.068.400,00 €	Bužet 13.534.200,00 € (2026)

visokim obrazovanjem							13.534.200,00 € (2027)
2.7 Stipendije za izvrsnost u visokom obrazovanju	Broj dodijeljenih stipendija	MPNI	III kvartal 2026.	IV kvartal 2027.	1.000.000,00 €	Budžet 500.000,00 € (2026) 500.000,00 € (2027)	
2.8 Stipendije izvrsnosti za doktorska istraživanja u Crnoj Gori	Broj dodijeljenih stipendija	MPNI	IV kvartal 2026.	IV kvartal 2027.	2.000.000,00 €	Budžet 1.000.000,00 € (2026) 1.000.000,00 € (2027)	
2.9 Podrška kratkoročnoj mobilnosti mladih istraživača	Broj podržanih mladih istraživača	MPNI	I kvartal 2026	IV kvartal 2027	100.000 €	Budžet 50.000 € (2026) 50.000 € (2027)	
2.10 Realizacija Programa finansiranja postdoktorskih istraživanja za izvrsnost	Broj podržanih postdoktoranata	MPNI	I kvartal 2027	IV kvartal 2027	1.000.000 €	Budžet 1.000.000 € (2027)	

ADEKVATNA POVEZANOST I PROHODNOST IZMEĐU SREDNJEG I VISOKOG OBRAZOVANJA			
OPERATIVNI CILJ 3	Početna vrijednost 2023	Ciljna vrijednost na polovini sprovođenja strateškog dokumenta	Ciljna vrijednost na kraju sprovođenja strateškog dokumenta
Indikator učinka			
Broj srednjoškolaca i visokoškolaca koji su dobili stručnu karijernu podršku	49838	10% od ukupnog broja srednjoškolaca i visokoškolaca koji su dobili stručnu karijernu podršku	30% od ukupnog broja srednjoškolaca i visokoškolaca koji su dobili stručnu karijernu podršku

Aktivnost koja utiče na realizaciju Operativnog cilja 3	Indikator rezultata	Nadležne institucije	Datum početka	Planirani datum završetka	Sredstva planirana za sprovođenje aktivnosti	Izvor finansiranja
3.1 Realizacija aktivnosti obnavljanja starih i potpisivanja novih ugovora o saradnji između srednjih opšteobrazovnih i stručnih škola sa univerzitetским jedinicama	Pripremljen izvještaj i sprovedene mjere potpisivanja ugovora o saradnji, broj realizovanih ugovora.	Univerzitet Crne Gore, MPNI, partnerske institucije srednjeg obrazovanja	I kvartal 2026.	IV kvartal 2027.	Nijesu potrebna sredstva	Nijesu potrebna sredstva
3.2 Sprovođenje Programa obuka za karijerne savjetnike na ustanovama visokog obrazovanja	Najmanje 100 obučanih karijernih savjetnika.	MPNI, ustanove visokog obrazovanja	II kvartal 2026.	IV kvartal 2027.	35.000,00 €	Budžet (Plan rasta) 15.000,00 € (2026) 20.000,00 € (2027)
3.3 Izrada vodiča za karijerne savjetnike na	Izrađen vodič i distribuiran svim korisnicima.	MPNI,	III kvartal 2026.	III kvartal 2027.	3.000,00 €	Budžet (Plan rasta) 1.000,00 € (2026)

ustanovama visokog obrazovanja	Karijerni centar i svi univerziteti				2.000,00 € (2027)
3.4 Jačanje timova za karijerno vođenje na univerzitetima kroz formiranje karijernih centara	MPNI, Svi javni i privatni fakulteti	III kvartal 2026.	IV kvartal 2027.	Nijesu potrebna sredstva	Nijesu potrebna sredstva
3.5 Jačanje rada karijernog centra i razvoj usluga profesionalne orijentacije za studente	Ustanove visokog Obrazovanja, MPNI,	I kvartal 2026.	IV kvartal 2027	Nijesu potrebna sredstva	Budžet/međunarodni projekti
	Formirani karijerni centri na svim javnim i privatnim fakultetima				
	- Broj organizovanih karijernih radionica i obuka - Broj studenata koji koriste usluge karijernog centra				

OPERATIVNI CILJ 4			ODRŽIVO I ADEKVATNO FINANSIRANJE JAVNIH USTANOVA I STUDENTSKIH DOMOVA		
Indikator učinka	Početna vrijednost 2024.	Ciljna vrijednost na polovini sprovođenja strateškog dokumenta	Ciljna vrijednost na kraju sprovođenja strateškog dokumenta		
Uspostavljen Plan upisa u skladu sa nacionalnim razvojnim pravcima, analizama tržišta rada i ocjenom kvaliteta studijskog programa	Započet rad na unapređenju Plana upisa u skladu sa nacionalnim razvojnim pravcima, analizama tržišta rada i ocjenom kvaliteta studijskog programa	Izrađen Plan upisa u skladu sa nacionalnim razvojnim pravcima, analizama tržišta rada i ocjenom kvaliteta studijskog programa			Uspostavljen kontinuitet upisa u skladu sa definisanim planom

Aktivnost koja utiče na realizaciju Operativnog cilja 4	Indikator rezultata	Nadležne institucije	Datum početka	Planirani datum završetka	Sredstva planirana za sprovođenje aktivnosti	Izvor finansiranja
4.1 Analiza upisanih studenata na svim nivoima studija	Broj upisanih studenata na svim nivoima studija na svim univerzitetima	MPNI, ustanove visokog obrazovanja	IV kvartal 2026.	IV kvartal 2027.	Nijesu potrebna sredstva	Nijesu potrebna sredstva
4.2 Analiza potreba za poboljšanjem uslova u studentskim domovima	Sprovedena analiza	MPNI, ustanove visokog obrazovanja, studentski domovi	III kvartal 2026.	IV kvartal 2027.	Nijesu potrebna sredstva	Nijesu potrebna sredstva
4.3 Podrška radu Univerziteta Crne Gore	Obezbijeđeni uslovi za rad	MPNI	I kvartal 2026.	IV kvartal 2026.	80.939.000,00 €	Budžet 40.469.500,00 € (2026) 40.469.500,00 € (2027)
4.4 Podrška Fakultetu za crnogorski jezik i književnost	Obezbijeđeni uslovi za rad	MPNI	I kvartal 2026.	IV kvartal 2026.	1.760.784,00 €	Budžet 880.392,40 € (2026) 880.392,40 € (2027)
4.5 Podrška radu Policijske akademije	Obezbijeđeni uslovi za rad	MPNI	I kvartal 2026.	IV kvartal 2026.	4.419.137,16 €	Budžet 2.209.568,58 € (2026) 2.209.568,58 € (2027)

PRIMJENA PRAKTIČNE NASTAVE			
OPERATIVNI CILJ 5	Početna vrijednost 2023.	Ciljna vrijednost na polovini sprovođenja strateškog dokumenta	Ciljna vrijednost na kraju sprovođenja strateškog dokumenta
Indikator učinka			
Stepen zadovoljstva poslodavaca praktičnim vještinama visokoškolaca	Poslodavac ocjenjuje visokoškolce kao „relativno dobre“	Poslodavac ocjenjuje visokoškolce kao „dobre“	Poslodavac ocjenjuje visokoškolce kao „vrlo dobre“

Aktivnost koja utiče na realizaciju Operativnog cilja 5	Indikator rezultata	Nadležne institucije	Datum početka	Planirani datum završetka	Sredstva planirana za sprovođenje aktivnosti	Izvor finansiranja
5.1 Analiza i unapređenje praćenja praktične nastave na svim studijskim programima UCG kroz izradu softverskog rješenja i sprovođenje mjera unapređenja	-Kreiran softver za praktičnu nastavu, - Pripremljen izvještaj i broj realizovanih aktivnosti.	UCG, MPNI, partnerske institucije	I kvartal 2026.	III kvartal 2027.	60.000,00 €	Budžet (Plan rasta) 60.000,00€ (2026) Nijesu potrebna sredstva za 2027.
5.2 Osigurano izvođenje praktične nastave tokom studija kroz evaluacione postupke	Procenat studenata koji demonstriraju poboljšano praktično znanje /poboljšano	Ustanove visokog obrazovanja, AKVO, MPNI	III kvartal 2026.	IV kvartal 2027.	Nijesu potrebna sredstva	Nijesu potrebna sredstva

	praktično znanje studenata.					
--	-----------------------------	--	--	--	--	--

OPERATIVNI CILJ 6		POVEĆANJE UDIJELA LICA STAROSTI OD 25 DO 64 GODINE UKLJUČENIH U CJELOŽIVOTNO OBRAZOVANJE				
Indikator učinka	Početna vrijednost 2024.	Ciljna vrijednost na polovini sprovođenja strateškog dokumenta	Ciljna vrijednost na kraju sprovođenja strateškog dokumenta			
Unapređenje promocije cjeloživotnog obrazovanja kod zadate starosne grupe	Definisanje Plana promocije cjeloživotnog učenja	Organizovanje 1 info dana za promociju cjeloživotnog učenja	Organizovanje 3 info dana za promociju cjeloživotnog učenja			

Aktivnost koja utiče na realizaciju Operativnog cilja 6	Indikator rezultata	Nadležne institucije	Datum početka	Planirani datum završetka	Sredstva planirana za sprovođenje aktivnosti	Izvor finansiranja
6.1 Analiza i inoviranje programa cjeloživotnog učenja (CŽU), mikrokredencijala i mikrokvalifikacija	- Broj razvijenih programa ČŽU - Broj uvedenih mikrokredencijala a - Broj polaznika programa	Ustanove visokog obrazovanja, MPNI, AKVO	III kvartal 2026.	IV kvartal 2027.	Nijesu potrebna sredstva	Nijesu potrebna sredstva
6.2 Organizacija informativnih kampanja o dostupnim programima obrazovanja	Organizovane 2 kampanje godišnje	Ustanove visokog obrazovanja, MPNI	I kvartal 2026.	IV kvartal 2027.	Nijesu potrebna sredstva	Nijesu potrebna sredstva
6.3 Promocija cjeloživotnog obrazovanja na digitalnim kanalima	Sprovedena najmanje jedna kampanja na digitalnim kanalima	Ustanove visokog obrazovanja, MPNI	I kvartal 2026.	IV kvartal 2027.	Nijesu potrebna sredstva	Nijesu potrebna sredstva

6.4 Licenciranje organizacionih jedinica univerziteta kao organizatora obrazovanja odraslih	Licencirano najmanje 2 organizacione jedinice godišnje za izvođenje programa obrazovanja odraslih	Ustanove visokog obrazovanja, MPNI	I kvartal 2026.	IV kvartal 2027.	Nijesu potrebna sredstva.	Nijesu potrebna sredstva.
---	---	------------------------------------	-----------------	------------------	---------------------------	---------------------------

OPERATIVNI CILJ 7						
JACANJE INFRASTRUKTURE U OBLASTI VISOKOG OBRAZOVANJA						
Indikator učinka	Početna vrijednost (2024)	Ciljna vrijednost na polovini sprovođenja strateškog dokumenta (2026)	Ciljna vrijednost na kraju sprovođenja strateškog dokumenta (2027)			
Broj adaptiranih i rekonstruiranih prostora na ustanovama visokog obrazovanja	0	10	16			
Porast smještajnih kapaciteta za studente	2422	2600	2800			

Aktivnost koja utiče na realizaciju Operativnog cilja 7	Indikator rezultata	Nadležne institucije	Datum početka	Planirani datum završetka	Sredstva planirana za sprovođenje aktivnosti	Izvor finansiranja
7.1 Izgradnja fiskulturne sale Fakulteta za sport i fizičko vaspitanje u Nikšiću UCG	Izdavanje dozvole i pripremni radovi 40% izvršenih radova	Univerzitet Crne Gore, Ministarstvo javnih radova, MPNI	I kvartal 2026.	IV kvartal 2027.	2.348.223,75 €	Budžet (Kapitalni budžet) 910.000,00 € (2026) 1.438.223,75 € (2027)

7.2 Rekonstrukcija objekta Tehničkih fakulteta UCG, Podgorica	Pripremni radovi i demontažni radovi Realizovano 70% vrijednosti ugovorenih radova	UCG, Ministarstvo javnih radova, MPNI	II kvartal 2026.	IV kvartal 2027.	11.071.367,48 €	Budžet (Kapitalni budžet) 1.020.000,00 € (2026) 6.729.957,24 € (2027)
7.3 Uređenje prostora Biblioteke Pravnog fakulteta UCG, Podgorici	Završeni radovi	UCG Ministarstvo javnih radova, MPNI	II kvartal 2026.	I kvartal 2027	649.770,00 €	Budžet (Kapitalni budžet) 649.770,00 € (2026)
7.4 Izgradnja Filološkog fakulteta u Nikšiću, UCG	Revidovan glavni projekat, Grubi završeni građevinski radovi	UCG, MPNI, Ministarstvo javnih radova	I kvartal 2026	IV kvartal 2027	Budžet (Kapitalni budžet) 19.360.000,00 €	Budžet (Kapitalni budžet) 9.360.000,00 € (2026) 10.000.000,00 € (2027)
7.5 Izvođenje radova na uređenju enterijera hola i sala u prizemlju Ekonomskog fakulteta UCG, Podgorica.	Završeni radovi	Univerzitet Crne Gore, MPNI, Ministarstvo javnih radova	I kvartal 2026.	IV kvartal 2026.	1.807.841,44 €	Kapitalni budžet Crne Gore: 1.807.841,44 € za izvođenje infrastrukturnih radova (prizemlje).
7.6 Radovi na adaptaciji Doma učenika i	Završeni radovi na adaptaciji	MPNI, Ministarstvo javnih radova	III kvartal 2026.	IV kvartal 2026.	300.000,00 €	Budžet Kapitalni 300.000,00 € (2026)

studentata „Spasić Mašera“ - Kotor							
7.7 Rekonstrukcija Prve i Druge faze Studentskog doma, Podgorica.	Pokrenuta tenderska procedura za izbor izvođača radova	MPNI, Ministarstvo javnih radova	II kvartal 2027	III kvartal 2027	1.600.000,00 €	Kreditni aranžman sa EBRD-om 200.000,00 € (2027)	
7.8 Adaptacija Fakulteta likovnih umjetnosti u kompleksu objekata Akademije umjetnosti na Cetinju, UCG	Završeni radovi na adaptaciji	UCG, MPNI, Ministarstvo javnih radova	II kvartal 2026.	I kvartal 2027.	475.669,40 €	Budžet Kapitalni 475.669,40 € (2026)	

STRATEŠKI CILJ		UNAPREĐENJE SISTEMA VISOKOG OBRAZOVANJA U SKLADU SA STANDARDIMA EHEA I ERA	
OPERATIVNI CILJ	8	UNAPRIJEĐENA ORGANIZACIJA RADA I UPRAVLJANJA NA USTANOVAMA VISOKOG OBRAZOVANJA U SKLADU SA EVROPSKOM PRAKSO	
Indikator učinka		Početna vrijednost (2023)	Ciljna vrijednost na polovini sprovođenja strateškog dokumenta (2026)
Uspješna evaluacija sistema obezbjeđenja kvaliteta visokog obrazovanja Crne Gore od strane ENQA-e	0		Ciljna vrijednost na kraju sprovođenja strateškog dokumenta (2027)
		Formiran tim evaluatora koji treba da pripremi izvještaj o sistemu obezbjeđenja kvaliteta u visokom obrazovanju u Crnoj Gori od strane ENQA-e; Započet rad na pripremi izvještaja o sistemu obezbjeđenja kvaliteta u visokom obrazovanju u Crnoj Gori od strane ENQA-e	<p>Pozitivan izvještaj o sistemu obezbjeđenja kvaliteta u visokom obrazovanju u Crnoj Gori od strane ENQA-e</p>

Aktivnost koja utiče na realizaciju Operativnog cilja 8	Indikator rezultata	Nadležne institucije	Datum početka	Planirani datum završetka	Sredstva planirana za sprovođenje aktivnosti	Izvor finansiranja
8.1 Evaluacija Agencije od strane ENQA na osnovu izvještaja o samoevaluaciji i posjete eksperata ENQA-e	Realizovane pripreme AKVO za proces evaluacije kod ENQA-e.	AKVO, ENQA, MPNI, ustanove visokog obrazovanja.	III kvartal 2027.	IV kvartal 2027.	10.000,00 €	Budžet AKVO 10.000,00 € (2027)
8.1 Analiza i unapređenje sistema interne kontrole kvaliteta i evaluacije nastavnog procesa	-Evaluacija nastave godišnje; - Broj unaprijeđenih procedura ili pravilnika za osiguranje kvaliteta.	Ustanove visokog obrazovanja, MPNI, AKVO.	II kvartal 2026.	IV kvartal 2027.	Nijesu potrebna sredstva	Nijesu potrebna sredstva
8.2 Tematska analiza evaluacionih postupaka u oblasti obezbjeđenja kvaliteta visokog obrazovanja	Radionice i konsultacije sa ustanovama VO i objavljena Tematska analiza u vezi sa postupcima evaluacija.	AKVO, MPNI, ustanove visokog obrazovanja.	II kvartal 2026.	IV kvartal 2026.	Nijesu potrebna sredstva	Budžet AKVO
8.3 Analiza zadovoljstva svih učesnika u	Sprovedena anketa svih učesnika u sistemu	AKVO, MPNI, ustanove visokog obrazovanja	II kvartal 2026.	IV kvartal 2027.	Nijesu potrebna sredstva	Budžet AKVO

sistemu obezbjeđenja kvaliteta	obezbjeđenja kvaliteta						
8.4 Analiza i jačanje institucionalne saradnje sa evropskim univerzitetima	-Broj potpisanih međunarodnih sporazuma - Broj mobilnosti studenata i nastavnika	Ustanove visokog obrazovanja, MPNI	I kvartal 2026.	IV kvartal 2027.	Nijesu potrebna sredstva	Nijesu potrebna sredstva	Nijesu potrebna sredstva
8.5 Analiza i unapređenje digitalizacije nastavnih procesa i administracije	-Broj digitalizovanih studijskih procesa - Broj online ili hibridnih kurseva	Ustanove visokog obrazovanja	I kvartal 2026.	IV kvartal 2027.	Nijesu potrebna sredstva	Nijesu potrebna sredstva	Nijesu potrebna sredstva

OPERATIVNI CILJ 9				IMPLEMENTACIJA NAČELA AKADEMSKOG INTEGRITETA MEĐU AKADEMSKOM ZAJEDNICOM I STUDENTIMA			
Indikator učinka		Početna vrijednost (2023)	Ciljna vrijednost na polovini sprovođenja strateškog dokumenta (2026)	Ciljna vrijednost na kraju sprovođenja strateškog dokumenta (2027)			
Broj prijava za kršenje akademskog integriteta među akademskom i studentskom populacijom		2	1	0			

Aktivnost koja utiče na realizaciju Operativnog cilja 9	Indikator rezultata	Nadležne institucije	Datum početka	Planirani datum završetka	Sredstva planirana za sprovođenje aktivnosti	Izvor finansiranja
9.1 Organizovati edukacije i	Broj održanih radionica godišnje	Ustanove visokog obrazovanja	I kvartal 2026.	IV kvartal 2027.	Nijesu potrebna sredstva	Nijesu potrebna sredstva

radionice za studente i akademsko osoblje o akademskoj etici, plagijarizmu i pravilnom citiranju	- Broj studenata i nastavnika koji su prošli obuku	MPNI, AKOKVO			
9.2 Izrada smjernica za nastavnike i studente o etičkoj primjeni vještačke inteligencije	Usvojene smjernice	Ustanove visokog obrazovanja, MPNI, AKVO	II kvartal 2026.	IV kvartal 2027.	Nijesu potrebna sredstva Nijesu potrebna sredstva

OPERATIVNI CILJ 10					
OSTVARIVANJE JEDNAKOSTI, DOSTUPNOSTI, PRAVIČNOSTI INKLUZIVNOG I KVALITETNOG VISOKOG OBRAZOVANJA ZA STUDENTE S INVALIDITETOM					
Indikator učinka	Početna vrijednost (2023)	Ciljna vrijednost na polovini sprovođenja strateškog dokumenta (2026)	Ciljna vrijednost na kraju sprovođenja strateškog dokumenta (2027)		
Veća uključenost studenata s invaliditetom	50	10% uvećan broj	25% uvećan broj		

Aktivnost koja utiče na realizaciju Operativnog cilja 10	Indikator rezultata	Nadležne institucije	Datum početka	Planirani datum završetka	Sredstva planirana za sprovođenje aktivnosti	Izvor finansiranja
10.1 Analiza, izrada preporuka i unapređenje	Pripremljen izvještaj i sprovedene mjere potpisivanja ugovora o saradnji	UCG, MPNI, partnerske institucije	I kvartal 2026.	IV kvartal 2027.	50.000,00 €	Budžet Crne Gore 50.000,00 €

inkluzivne prakse na UCG.	Kancelarije za podršku studentima s invaliditetom sa javnim institucijama srednjoškolskog obrazovanja i nevladinim sektorom					međunarodni projekti / Erasmus+
10.2 Upotreba pristupačnog formata, didaktičkih i komunikacijskih sredstava	Primjena pristupačnog formata, didaktičkih i komunikacijskih sredstava	Ustanove visokog obrazovanja; MPNI; AKOKVO, ZZŠ	I kvartal 2026.	IV kvartal 2026.	Nijesu potrebna sredstva	Nijesu potrebna sredstva

STRATEŠKI CILJ 3	JACANJE ULOGE USTANOVA VISOKOG OBRAZOVANJA NA MEĐUNARODNOM PLANU		
OPERATIVNI CILJ 11	POVEĆANJE BROJA ZAJEDNIČKIH STUDIJSKIH PROGRAMA I PROJEKATA I POBOLJŠANJE PROCEDURA ZA MOBILNOST		
Indikator učinka	Početna vrijednost (2023)	Ciljna vrijednost na polovini sprovođenja strateškog dokumenta (2026)	Ciljna vrijednost na kraju sprovođenja strateškog dokumenta (2027)
Uvećan broj zajedničkih studijskih programa, studijskih programa na engleskom jeziku	2	4	8

Aktivnost koja utiče na realizaciju Operativnog cilja 11	Indikator rezultata	Nadležne institucije	Datum početka	Planirani datum završetka	Sredstva planirana za sprovođenje aktivnosti	Izvor finansiranja
---	----------------------------	-----------------------------	----------------------	----------------------------------	---	---------------------------

<p>11.1 Dalji napredak u međunarodnoj saradnji u oblasti visokog obrazovanja, kroz zajedničke istraživačke, razvojne i strukturne projekte</p>	<p>Povećanje broja zajedničkih međunarodnih istraživačkih programa i</p>	<p>Ustanove visokog obrazovanja, MPNI, partnerske institucije</p>	<p>I kvartal 2026.</p>	<p>IV kvartal 2027.</p>	<p>Nijesu potrebna sredstva</p>	<p>Budžet Crne Gore / međunarodni projekti / Erasmus+</p>
<p>11.2 Akreditacija novih studijskih programa na engleskom jeziku i povećan fond literature na engleskom jeziku</p>	<p>Broj akreditovanih novih programa na engleskom jeziku. Uvećan fond literature na engleskom jeziku</p>	<p>Ustanove visokog obrazovanja</p>	<p>I kvartal 2026.</p>	<p>IV kvartal 2026.</p>	<p>Nijesu potrebna sredstva</p>	<p>Nijesu potrebna sredstva</p>
<p>11.3 Razvoj Europass digitalnih uvjerenja</p>	<p>Broj ili procenat korisnika koji koriste razvijeni sistem Europass digitalnih uvjerenja za potvrdu kvalifikacija.</p>	<p>MPNI, UVO, Privredna komora, ZZZ, Agencija</p>	<p>II kvartal 2026.</p>	<p>IV kvartal 2026.</p>	<p>Nijesu potrebna sredstva</p>	<p>Budžet MPNI</p>

IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ ANALIZI PROCJENE UTICAJA PROPISA

PREDLAGAČ PROPISA

MINISTARSTVO PROSVJETE, NAUKE I INOVACIJA

NAZIV PROPISA

AKCIONI PLAN ZA 2026. I 2027. GODINU STRATEGIJE RAZVOJA VISOKOG OBRAZOVANJA 2024-2027

1. Definisanje problema

- Koje probleme treba da riješi predloženi akt?
- Koji su uzroci problema?
- Koje su posljedice problema?
- Koji su subjekti oštećeni, na koji način i u kojoj mjeri?
- Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa ("status quo" opcija)?

Akcioni plan za 2026. i 2027. godinu Strategije razvoja visokog obrazovanja 2024-2027 treba da riješi:

- **Problem 1:** Nedovoljna usklađenost studijskih programa sa potrebama tržišta rada i nedovoljna prepoznatljivost kvalifikacija visokog obrazovanja
- **Problem 2:** Nedovoljno razvijeni uslovi za unapređenje studentskog standarda, praktične nastave i zapošljivosti visokoškolaca
- **Problem 3:** Nedovoljno razvijen sistem kvaliteta, internacionalizacije i upravljanja u visokom obrazovanju

Koji su uzroci problema?

Uzroci za problem 1 su: potreba za dodatnim unapređenjem ishoda učenja u studijskim programima, potreba za kontinuiranom reformom i modernizacijom studijskih programa, potreba za jačanjem saradnje sa poslodavcima u procesu kreiranja studijskih programa, ograničena primjena savremenih metoda nastave i učenja, kao i potreba za unapređenjem mehanizama za praćenje potreba tržišta rada.

Uzroci za problem 2 su: potreba za daljim unapređenjem sistema studentskog standarda, potreba za razvojem sistema karijernog savjetovanja i vođenja, potreba za jačanjem saradnje između visokoškolskih ustanova i privrede, ograničene mogućnosti za realizaciju praktične nastave, kao i potreba za unapređenjem programa mobilnosti i stručnog usavršavanja

Uzroci za problem 3 su: potreba za unapređenjem sistema obezbjeđenja kvaliteta u visokom obrazovanju, potreba za jačanjem akademskog integriteta, potreba za unapređenjem upravljanja visokoškolskim ustanovama, ograničen nivo internacionalizacije i mobilnosti, kao i potreba za unapređenjem inkluzivnosti i dostupnosti visokog obrazovanja.

-Koje su posljedice problema?

Posljedice za problem 1 su: povećan broj nezaposlenih visokoškolaca, neusklađenost kvalifikacija sa potrebama tržišta rada, smanjena konkurentnost diplomiranih studenata, potreba za dodatnim obukama nakon završetka studija, smanjena efikasnost sistema visokog obrazovanja, otežano planiranje obrazovnih politika, kao i donošenje odluka bez adekvatnih analiza.

Posljedice za problem 2 su: nedovoljno razvijene praktične vještine studenata, otežan prelazak sa obrazovanja na tržište rada, smanjena zapošljivost visokoškolaca, slabija saradnja između visokoškolskih ustanova i privrede, ograničena primjena teorijskih znanja u praksi, kao i smanjene mogućnosti profesionalnog razvoja studenata

Posljedice za problem 3 su: ograničena međunarodna mobilnost studenata i nastavnog osoblja, smanjena međunarodna prepoznatljivost visokoškolskih ustanova, manji broj međunarodnih projekata i partnerstava, slabija konkurentnost sistema visokog obrazovanja na evropskom nivou, otežana implementacija standarda kvaliteta, kao i ograničen pristup savremenim znanjima i praksama.

-Koji su subjekti oštećeni, na koji način i u kojoj mjeri?

Ukoliko se ne unaprijedi sistem kroz implementaciju Akcionog plana, biće oštećeni: studenti, zaposleni na ustanovama visokog obrazovanja, visokoškolske ustanove, Ministarstvo prosvjete, nauke i inovacija, Agencija za kontrolu i obezbjeđenje kvaliteta visokog obrazovanja, Univerzitet Crne Gore, kao i ostale institucije i subjekti koji se oslanjaju na kvalitetan sistem visokog obrazovanja i njegovu povezanost sa tržištem rada.

Strategija razvoja visokog obrazovanja donijeta je sa ciljem unapređenja kvaliteta obrazovanja, povećanja zapošljivosti visokoškolaca i usklađivanja sistema sa evropskim standardima, posebno u uslovima savremenih društvenih i ekonomskih promjena. Imajući u vidu dinamične promjene na tržištu rada i rastuću potrebu za savremenim znanjima i vještinama, neophodno je kontinuirano unapređivati sistem visokog obrazovanja kako bi odgovorio potrebama društva i privrede. Strategija razvoja visokog obrazovanja u skladu je sa principima Evropskog prostora visokog obrazovanja (EHEA) i Evropskog istraživačkog prostora (ERA), čime se doprinosi jačanju konkurentnosti i internacionalizacije Sistema.

-Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa („status quo“ opcija)?

Ukoliko ne bi bila omogućena implementacija Akcionog plana, došlo bi do zastoja u unapređenju sistema visokog obrazovanja, posebno u oblasti usklađivanja studijskih programa sa potrebama tržišta rada, razvoja praktične nastave i unapređenja studentskog standarda. Kvalitet obrazovanja ne bi bio podignut na viši nivo, a mogućnosti za zapošljavanje visokoškolaca ostale bi ograničene.

U slučaju neprimjene ovog propisa, otežala bi se realizacija ključnih aktivnosti kao što su reforma studijskih programa, unapređenje infrastrukture i jačanje međunarodne saradnje. Posebno je važno istaći da ne bi došlo do značajnijeg unapređenja mobilnosti studenata i nastavnog osoblja, niti do povećanja broja zajedničkih studijskih programa i međunarodnih

projekata.

Takođe, bez implementacije Akcionog plana, studenti ne bi imali dovoljno prilika za sticanje praktičnih znanja i vještina, što bi negativno uticalo na njihovu spremnost za tržište rada. Kao rezultat toga, sistem visokog obrazovanja ne bi mogao u potpunosti da odgovori na potrebe savremenog društva i ekonomije zasnovane na znanju, što bi imalo dugoročne negativne posljedice na razvoj države.

2. Ciljevi

- **Koji ciljevi se postižu predloženim propisom?**
- **Navesti usklađenost ovih ciljeva s postojećim strategijama ili programima Vlade, ako je primjenljivo.**

Strateško opredjeljenje Crne Gore je unapređenje sistema visokog obrazovanja, u cilju podsticanja društvenog i ekonomskog razvoja zasnovanog na znanju, inovacijama i ravnopravnim mogućnostima za sve. Strategija razvoja visokog obrazovanja ima tri strateška cilja, i to: unapređenje usklađenosti studijskih programa sa potrebama tržišta rada, unapređenje sistema visokog obrazovanja u skladu sa evropskim standardima, i jačanje međunarodne uloge ustanova visokog obrazovanja.

Polazeći od navedenog, Akcioni plan predstavlja ključni instrument za ostvarivanje strateških ciljeva, koji se dalje razrađuju kroz jasno definisane operativne ciljeve:

1. STRATEŠKI CILJ

Unapređenje usklađenosti studijskih programa sa potrebama tržišta rada, adekvatna prepoznatljivost kvalifikacija visokog obrazovanja i unapređenje infrastrukture

OPERATIVNI CILJ 1:

- 1.1. CILJ 1: Reforma studijskih programa osnovnih i master studija s posebnim fokusom na ishode učenja
- 1.2. CILJ 2: Unapređenje studentskog standarda i zapošljivosti visokoškolaca
- 1.3. CILJ 3: Adekvatna povezanost i prohodnost između srednjeg i visokog obrazovanja
- 1.4. CILJ 4: Održivo i adekvatno finansiranje javnih ustanova i studentskih domova
- 1.5. CILJ 5: Primjena praktične nastave
- 1.6. CILJ 6: Povećanje udjela lica starosti od 25 do 64 godine uključenih u cjeloživotno obrazovanje
- 1.7. CILJ 7: Jačanje infrastrukture u oblasti visokog obrazovanja

2. STRATEŠKI CILJ 2:

Unapređenje sistema visokog obrazovanja u skladu sa standardima Evropskog prostora visokog obrazovanja (EHEA) i Evropskog istraživačkog prostora (ERA)

OPERATIVNI CILJ 2:

- 2.1. CILJ 1: Unaprijeđena organizacija rada i upravljanja na ustanovama visokog obrazovanja u skladu sa evropskom praksom
- 2.2. CILJ 2: Implementacija načela akademskog integriteta među akademskom zajednicom i

studentima

2.3. CILJ 3: Ostvarivanje jednakosti, dostupnosti, pravičnosti, inkluzivnog i kvalitetnog visokog obrazovanja za studente s invaliditetom

3. STRATEŠKI CILJ 3:

Jačanje uloge ustanova visokog obrazovanja na međunarodnom planu

OPERATIVNI CILJ 3:

3.1. CILJ 1: Povećanje broja zajedničkih studijskih programa i projekata i poboljšanje procedura za mobilnost

3. Opcije

- Koje su moguće opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema? (uvijek treba razmatrati "status quo" opciju i preporučljivo je uključiti i neregulatornu opciju, osim ako postoji obaveza donošenja predloženog propisa).
- Obrazložiti preferiranu opciju?

Usvajanje i implementacija Akcionog plana za 2026. i 2027. godinu Strategije razvoja visokog obrazovanja omogućit će realizaciju ciljeva prepoznatih usvojenim strateškim dokumentima i opredjeljenjima resornog ministarstva u ovoj oblasti.

Akcioni plan za 2026. i 2027. godinu Strategije razvoja visokog obrazovanja treba da riješi:

- Problem 1: Nedovoljna usklađenost studijskih programa sa potrebama tržišta rada i nedovoljna prepoznatljivost kvalifikacija visokog obrazovanja
- Problem 2: Nedovoljno razvijeni uslovi za unapređenje studentskog standarda, praktične nastave i zapošljivosti visokoškolaca
- Problem 3: Nedovoljno razvijen sistem kvaliteta, internacionalizacije i upravljanja u visokom obrazovanju

Posljedice za problem 1 su: povećan broj nezaposlenih visokoškolaca, neusklađenost kvalifikacija sa potrebama tržišta rada, smanjena konkurentnost diplomiranih studenata, potreba za dodatnim obukama nakon završetka studija, smanjena efikasnost sistema visokog obrazovanja, otežano planiranje obrazovnih politika, kao i donošenje odluka bez adekvatnih analiza.

Posljedice za problem 2 su: nedovoljno razvijene praktične vještine studenata, otežan prelazak sa obrazovanja na tržište rada, smanjena zapošljivost visokoškolaca, slabija saradnja između visokoškolskih ustanova i privrede, ograničena primjena teorijskih znanja u praksi, kao i smanjene mogućnosti profesionalnog razvoja studenata

Posljedice za problem 3 su: ograničena međunarodna mobilnost studenata i nastavnog osoblja, smanjena međunarodna prepoznatljivost visokoškolskih ustanova, manji broj međunarodnih projekata i partnerstava, slabija konkurentnost sistema visokog obrazovanja na evropskom nivou, otežana implementacija standarda kvaliteta, kao i ograničen pristup savremenim znanjima i praksama

Ukoliko ne bi bila omogućena implementacija Strategije, došlo bi do zastoja u unapređenju sistema visokog obrazovanja, posebno u oblasti reforme studijskih programa, razvoja praktične nastave i unapređenja studentskog standarda. Osim toga, kvalitet obrazovanja ne bi bio podignut na viši nivo, a mogućnosti zapošljavanja visokoškolaca ostale bi ograničene.

Dodatno, nedonošenjem predmetnog propisa ne bi došlo do unapređenja međunarodne saradnje i mobilnosti, niti do povećanja broja zajedničkih studijskih programa i projekata. Kao rezultat toga, sistem visokog obrazovanja ne bi mogao u potpunosti da odgovori na potrebe savremenog društva i tržišta rada.

Imajući u vidu navedeno, preferirana opcija je regulatorna opcija – donošenje Akcionog plana za 2026. i 2027. godinu Strategije razvoja visokog obrazovanja 2024–2027.

4. Analiza uticaja

- **Na koga će i kako će najvjerovatnije uticati rješenja u propisu - nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktne i indirektne.**
- **Koje troškove će primjena propisa izazvati građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima).**
- **Da li pozitivne posljedice donošenja propisa opravdavaju troškove koje će on stvoriti.**
- **Da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija.**
- **Uključiti procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera.**

Akcionni plan za 2026. i 2027. godinu Strategije razvoja visokog obrazovanja ima najveći uticaj na unapređenje kvaliteta visokog obrazovanja za sve studente. Obuhvata sve nivoe studija i prepoznaje potrebe različitih ciljnih grupa, uključujući studente iz osjetljivih kategorija, studente sa invaliditetom, kao i talentovane i istraživački orijentisane studente.

Takođe, utiče na modernizaciju i veću efikasnost rada ustanova visokog obrazovanja, od čega koristi imaju studenti, nastavno osoblje i šira društvena zajednica. Poseban značaj ima unapređenje administrativnih i akademskih procesa, kao i razvoj sistema podrške studentima kroz karijerno savjetovanje, mobilnost i istraživačke aktivnosti.

Unapređenje studijskih programa i veća primjena praktične nastave značajno doprinose kvalitetu obrazovanja i boljoj pripremljenosti studenata za tržište rada. S tim u vezi, važnu ulogu imaju savremeni modeli učenja, saradnja sa privredom, kao i razvoj istraživačkih i inovacionih kapaciteta. Kroz ove procese studentima se omogućava sticanje funkcionalnih znanja i vještina, što doprinosi njihovoj konkurentnosti i profesionalnom razvoju

Poseban segment Akcionog plana odnosi se na unapređenje infrastrukture u oblasti visokog obrazovanja, kroz izgradnju, rekonstrukciju i adaptaciju objekata visokoškolskih ustanova, kao i unapređenje studentskih domova i nastavne opreme. Ove aktivnosti doprinose stvaranju kvalitetnijih uslova za izvođenje nastave, naučnoistraživački rad i boravak studenata, čime se direktno utiče na kvalitet obrazovanja i ukupno funkcionisanje sistema

U neposrednoj vezi sa tim je i unapređenje međunarodne saradnje i mobilnosti, što omogućava

razmjenu znanja i iskustava, kao i integraciju u evropski prostor visokog obrazovanja.

Ovim akcionim planom ne stvaraju se direktni troškovi građanima i privredi.

Ovim propisom se ne podržava direktno stvaranje novih privrednih subjekata.

5. Procjena fiskalnog uticaja

- Da li je potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore za implementaciju propisa i u kom iznosu?
- Da li je obezbjeđenje finansijskih sredstava jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda? **Obrazložiti.**
- Da li implementacijom propisa proizilaze međunarodne finansijske obaveze? **Obrazložiti.**
- Da li su neophodna finansijska sredstva obezbijedena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu?
- Da li je usvajanjem propisa predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će prosteći finansijske obaveze?
- Da li će se implementacijom propisa ostvariti prihod za budžet Crne Gore?
- **Obrazložiti metodologiju koja je korišćenja prilikom obračuna finansijskih izdataka/prihoda.**
- **Da li su postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda? Obrazložiti.**
- **Da li su postojale sugestije Ministarstva finansija na nacrt/predlog propisa?**
- **Da li su dobijene primjedbe uključene u tekst propisa? Obrazložiti.**

Procjena finansijskih sredstava za realizaciju Akcionog plana Strategije razvoja visokog obrazovanja za 2026. i 2027. godinu strukturirana je po operativnim ciljevima.

Za realizaciju operativnog cilja koji se odnosi na reformu studijskih programa planirana su sredstva u ukupnom iznosu od 87.000 eura, koja se obezbjeđuju iz Budžeta Crne Gore, pri čemu se dio aktivnosti realizuje kroz redovan rad institucija i međunarodne projekte.

Za unapređenje studentskog standarda i zapošljivosti visokoškolaca planirana su sredstva u iznosu od 46.458.400 eura, koja se obezbjeđuju iz Budžeta Crne Gore, sredstava Univerziteta Crne Gore i međunarodnih projekata.

Za operativni cilj koji se odnosi na povezivanje srednjeg i visokog obrazovanja planirana su sredstva u iznosu od 38.000 eura, koja se obezbjeđuju iz Budžeta, uz podršku sredstava iz Plana rasta Evropske unije.

Za obezbjeđivanje održivog finansiranja ustanova visokog obrazovanja planirana su sredstva u ukupnom iznosu od 87.118.921 eura, koja se dominantno finansiraju iz Budžeta Crne Gore.

Za unapređenje praktične nastave planirana su sredstva u iznosu od 60.000 eura, koja se obezbjeđuju iz Budžeta uz podršku sredstava iz Plana rasta Evropske unije.

Za aktivnosti koje se odnose na cjeloživotno obrazovanje nijesu planirana dodatna finansijska sredstva, već se iste realizuju kroz postojeće kapacitete institucija.

Za unapređenje infrastrukture visokog obrazovanja planirana su sredstva u iznosu od 37.612.872 eura, koja se obezbjeđuju iz kapitalnog budžeta Crne Gore, kao i kroz kreditni aranžman sa Evropskom bankom za obnovu i razvoj.

Za unapređenje upravljanja i sistema kvaliteta planirana su sredstva u iznosu od 10.000 eura, dok za aktivnosti koje se odnose na akademski integritet nijesu planirana dodatna sredstva.

Za unapređenje inkluzivnog obrazovanja planirana su sredstva u iznosu od 50.000 eura, dok za aktivnosti koje se odnose na internacionalizaciju nijesu planirana dodatna finansijska sredstva.

Ukupno procijenjena vrijednost Akcionog plana iznosi 171.435.193,00 eura, pri čemu se finansiranje dominantno obezbjeđuje iz Budžeta Crne Gore, uz značajno učešće sredstava Evropske unije (Plan rasta, Erasmus+ i drugi programi), kao i kreditnih aranžmana za infrastrukturne projekte.

6. Konsultacije zainteresovanih strana

- **Naznačiti da li je korišćena eksterna ekspertska podrška i ako da, kako.**
- **Naznačiti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane, u kojoj fazi RIA procesa i kako (javne ili ciljane konsultacije).**
- **Naznačiti glavne rezultate konsultacija, i koji su predlozi i sugestije zainteresovanih strana prihvaćeni odnosno nijesu prihvaćeni. Obrazložiti.**

Kako se radi o stručnim poslovima u okviru kojih se zahtijeva saradnja državnih službenika i predstavnika različitih institucija, obrazovano je radno tijelo u čijem sastavu su predstavnici Ministarstva prosvjete, nauke i inovacija, Univerziteta Crne Gore, Univerziteta Donja Gorica, Univerziteta „Mediteran“ Podgorica, Univerziteta „Adriatik“, Agencije za kontrolu i obezbjeđenje kvaliteta visokog obrazovanja, Privredne komore Crne Gore i Zavoda za zapošljavanje Crne Gore, kao i drugih relevantnih institucija. Ovo tijelo prati realizaciju Strategije razvoja visokog obrazovanja i inicira analize i istraživanja na osnovu kojih se definišu nove aktivnosti u Akcionom planu.

U cilju pripreme Akcionog plana za implementaciju Strategije razvoja visokog obrazovanja, formirana je radna grupa koja je sprovedla sve neophodne aktivnosti u procesu njene izrade.

U skladu sa propisima koji uređuju učešće nevladinih organizacija u radu organa državne uprave, upućen je javni poziv za predlaganje predstavnika nevladinog sektora u radnom tijelu za izradu Strategije, u cilju obezbjeđivanja transparentnosti i uključivanja šire društvene zajednice u proces izrade dokumenta.

U procesu izrade Strategije sprovedene su konsultacije sa relevantnim akterima, uključujući predstavnike visokoškolskih ustanova, studente, poslodavce, državne institucije i međunarodne partnere. Takođe su korišćene analize i istraživanja u oblasti visokog obrazovanja, kao i relevantni nacionalni i međunarodni dokumenti.

7: Monitoring i evaluacija

- **Koje su potencijalne prepreke za implementaciju propisa?**
- **Koje će mjere biti preduzete tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi?**
- **Koji su glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva?**
- **Ko će biti zadužen za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa?**

Ne postoje značajne prepreke za implementaciju Akcionog plana za 2026. i 2027. godinu Strategije razvoja visokog obrazovanja 2024–2027.

Sprovođenje Strategije realizovaće se kroz akcione planove koji obuhvataju definisane aktivnosti za ostvarivanje operativnih ciljeva, uz jasno određene nosioce aktivnosti, partnere, rokove za realizaciju, indikatore učinka i način finansiranja.

Za praćenje realizacije Strategije i nadzor nad kvalitetom i dinamikom planiranih aktivnosti formirano je odgovarajuće radno tijelo. Pored predstavnika Ministarstva prosvjete, nauke i inovacija, članovi ovog tijela su i predstavnici Univerziteta Crne Gore, Univerziteta Donja Gorica, Univerziteta „Mediteran“ Podgorica, Univerziteta „Adriatik“, Agencije za kontrolu i obezbjeđenje kvaliteta visokog obrazovanja, Privredne komore Crne Gore i Zavoda za zapošljavanje Crne Gore.

Uloga ovog tijela je da vrši analizu svih aktivnosti planiranih Akcionim planom, prati realizaciju kroz izvještaje nadležnih institucija, koordinira saradnju između relevantnih aktera, kao i da sačinjava izvještaje o realizaciji dvogodišnjih akcionih planova. Izvještaji o realizaciji dostavljaju se Vladi Crne Gore na usvajanje, a biće dostupni i javnosti putem zvaničnih kanala Ministarstva prosvjete, nauke i inovacija.

Na kraju sprovođenja Strategije biće sprovedena interna evaluacija, za koju nijesu potrebna dodatna finansijska sredstva.

Indikatori koji treba da se postignu do kraja implementacije Strategije:

- unaprijeđena percepcija poslodavaca o kvalifikacijama visokog obrazovanja (indeks percepcije povećan na 70)
- smanjen broj nezaposlenih visokoškolaca za najmanje 5% u odnosu na početnu vrijednost
- povećan iznos sredstava za studentske stipendije i kredite za 50%
- povećan broj oglašanih radnih mjesta za bečelor kvalifikacije za najmanje 20%
- povećan obuhvat srednjoškolaca i studenata uključenih u karijerno savjetovanje na najmanje 30%
- uspostavljen kontinuirani Plan upisa u skladu sa potrebama tržišta rada
- unaprijeđen nivo praktičnih vještina visokoškolaca (ocjena poslodavaca „vrlo dobar“)
- unaprijeđena promocija cjeloživotnog učenja kroz organizovanje najmanje tri informativna događaja
- povećan broj adaptiranih i rekonstruisanih prostora na najmanje 16
- povećani smještajni kapaciteti za studente na najmanje 2800 mjesta
- uspješno sprovedena evaluacija sistema kvaliteta od strane ENQA-e
- smanjen broj slučajeva kršenja akademskog integriteta na nulu
- povećan broj studenata sa invaliditetom za najmanje 25%
- povećan broj zajedničkih studijskih programa i programa na engleskom jeziku na najmanje 8

Datum i mjesto

24. april 2026. godine, Podgorica

MINISTARKA

Prof. dr Anđela Jakšić-Stojanović

Anđela Jakšić-Stojanović